

Jakub SAMEK

„Nový krchov k pohřbu obecnímu těl mrtvých nad městem a v něm kostel postaviti jsme dali“. Rituál pohřbu a vznik nových hřbitovů v Království českém na prahu novověku

Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2021, 118 s., z toho 5 s. obrazových příloh

Jakub Samek se rozhodl v diplomové práci rozpracovat téma své bakalářské práce a nutno říci, že jde o počín příkladný. Své téma o pohřbívání a hřbitovech rozšířil tematicky, heuristicky i regionálně a napsal velmi zajímavou práci o tomto kulturním a konfesijním fenoménu společnosti raného novověku.

Práce má logickou strukturu a je psána precizním odborným slohem, diplomant se orientuje v pramenech a literatuře a dokáže v práci přesvědčivě argumentovat. Přehled o dosavadním bádání se projevuje už v úvodní historiografické kapitole, kde Samek bezpečně zná jak tituly k obecnému vývoji konfesijní společnosti raného novověku, tak i práce, které jeho téma nazírají prizmatem rozličných pramenů (testamenty, pohřební kázání, knihy *Ars moriendi* či epitafy).

Samotná práce má pak dva hlavní oddíly, které používají různá heuristická východiska. První se věnuje rituálu umírání a pohřbu z hlediska jednotlivých konfesí zastoupených v Království českém, tedy katolického, luterského a českobratrského. Diplomant záměrně vynechává kališnictví, které nevykazovalo odchylky od katolictví. V této části práce Samek pracoval s normativními prameny, zejména kněžskými agendami. Oceňuji, že kromě popisu rituálu se pustil i do srovnání shod a rozdílů. Zmínil zejména svátost posledního pomazání a pohřbívání nevíňátek. Rozdílnost pohřebního ritu a vytváření konfesijní identity se poté pokusil dokumentovat v kapitole o jednotlivých sporech o pohřbívání, které byl schopen doložit na základě dostupné literatury.

Druhý oddíl diplomové práce se věnuje novým pohřebišťům v Království českém. Zde dochází k regionálnímu rozšíření bakalářské práce, která evidovala nová pohřebišť pouze v jižních Čechách. Evidenci diplomant založil na Kučově encyklopedii o městech a městečkách a navázal na svou klasifikaci důvodu vzniku nových pohřebišť z konfesijních, hygienických a prostorových důvodů. Následuje analýza vzniku nových hřbitovů v celkem 12 lokalitách. Zde

oceňuji schopnost propojení obecné literatury, regionálního bádání a vlastního využití nepublikovaných pramenů, stejně jako snahu o přiřazení pohřebiště k určitému typu. Argumentace založená na takovémto přístupu působí důvěryhodně.

Z formálního hlediska se práce nevyznačuje závažnými prohřešky. Snad bych jen (stejně jako již v bakalářské práci) doporučil číslování kapitol pro lepší přehlednost toku textu, osobně nejsem příznivcem citace dobového pramene v názvu práce, ale to jsou opravdu drobné výhrady. Na základě výše uvedeného práci tedy rád doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 23. srpna 2021

PhDr. Pavel Král, Ph.D.